

بررسی میزان صادرات و واردات سنگ‌های تزئینی در کشورهای جهان

< انجمن سنگ استان کرمان

عملیات تکمیل سطح و یا عدم انجام آن به‌عنوان محصول نهایی تولید و به بازار عرضه می‌گردد.

واردات و صادرات:

میزان واردات و صادرات سنگ در ۲۲۰ کشور جهان با استفاده از داده‌های بخش آمار سازمان ملل متحد استخراج و محاسبه گردیده و ۱۰ کشور اصلی در صنعت سنگ از لحاظ واردات و صادرات سنگ‌های ساختمانی و تزئینی در دوره ۲۰۱۶-۲۰۰۷ مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

رتبه ایران از واردات سنگ‌های ساختمانی و تزئینی کارشده و نشده از لحاظ دلاری، وزنی و درصد سهم بازار به ترتیب ۴۲،۵۴،۴۲ می‌باشد. ایالات متحده آمریکا با سهمی برابر ۱۹/۹ درصد، بیشترین واردات سنگ‌های ساختمانی و تزئینی را در طول دوره بر اساس ارزش دلاری به خود اختصاص داده است. کشورهای چین، جمهوری کره، ژاپن، انگلستان، آلمان، فرانسه ویتنام، امارات متحده عربی و هندوستان هریک بعد از آمریکا بزرگ‌ترین واردکنندگان سنگ‌های ساختمانی و تزئینی کارشده و کارنشده می‌باشند.

در مورد سنگ‌های کار نشده، ایران شرایط خوبی نداشته و تنها ۰/۱ درصد از کل واردات سنگ کار نشده را به خود اختصاص داده است که این رقم بسیار ناچیز است. کشور چین و ایتالیا که بزرگ‌ترین صادرکنندگان سنگ‌های ساختمانی و تزئینی جهان می‌باشند، بزرگ‌ترین واردکنندگان سنگ کار نشده جهان نیز هستند و بعد از آن‌ها هندوستان و انگلستان قرار دارند. رتبه ایران از واردات سنگ‌های ساختمانی و تزئینی کار نشده از لحاظ دلاری، وزنی و درصد سهم بازار ۶۱،۶۱،۶۶ می‌باشد.

امروزه درک ساختار و تحولات بازارهای بین‌المللی، برای بنگاه‌های اقتصادی، امری ضروری تلقی می‌گردد. مطالعه بازار، جمع‌آوری، ثبت، تجزیه و تحلیل نظام‌مند داده‌های مرتبط با بازار کالاها و خدمات است که وظیفه تبیین، تشریح و طبقه‌بندی بازار فعلی و آتی را برعهده دارد.

تعریف انواع سنگ:

بر اساس تعاریف نظام هماهنگ کد کالا (HS CODE)، انواع سنگ از نظر شکل و ماهیت در دو گروه کد ۲۵ و کد ۶۸ به شرح زیر طبقه‌بندی شده‌اند:

گروه کد ۲۵ از نظر ماهیت به دو دسته ۲۵۱۵ (مرمر، مرمریت و تراورتن) و ۲۵۱۶ (گرانیت‌ها) تقسیم‌بندی می‌شوند.

- سنگ خام (Crude Stone):

عبارت است از بلوک و یا اسلبی که از سنگ معدن به روش انفجاری با استفاده از پرفراتور (پارس و قوه)، مواد منبسط شونده و ... استخراج شده، دارای شکل هندسی منظم نبوده و لبه‌های نامنظم و سطوح ناصاف داشته و روش استخراج آن قابل تشخیص می‌باشد.

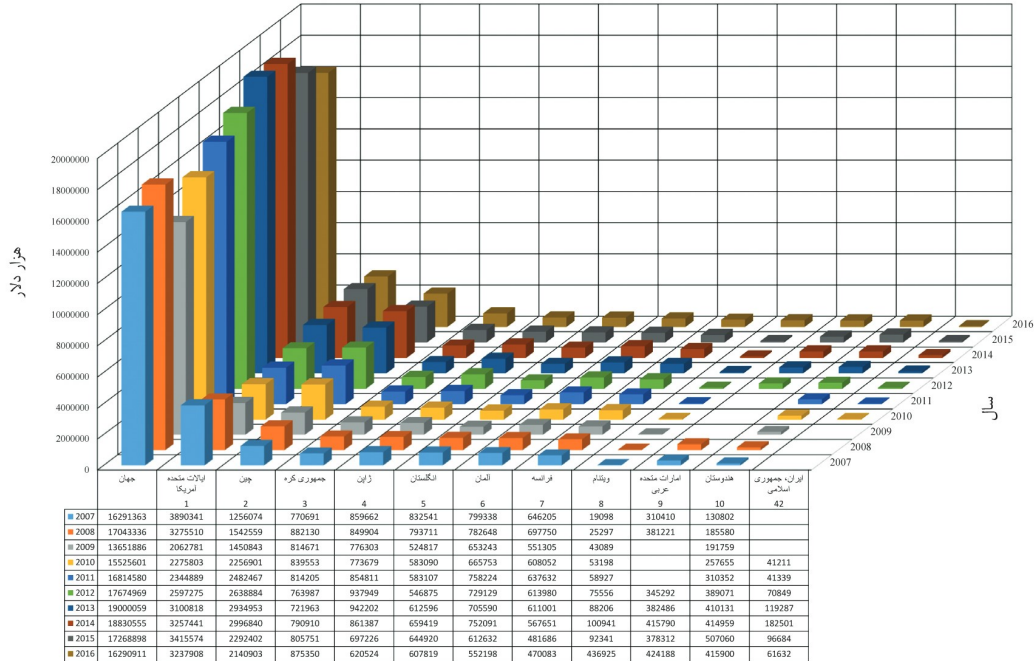
- سنگ تا حدودی کارشده یا نیمه فرآوری شده (Very slightly worked and roughly trimmed):

عبارت است از بلوک و یا اسلبی که با اره و یا هر روش دیگر به شکل هندسی منظم مکعب و یا مکعب مستطیل از سنگ معدن بریده شده و دارای سطوح صاف و هموار می‌باشد.

- سنگ فرآوری شده:

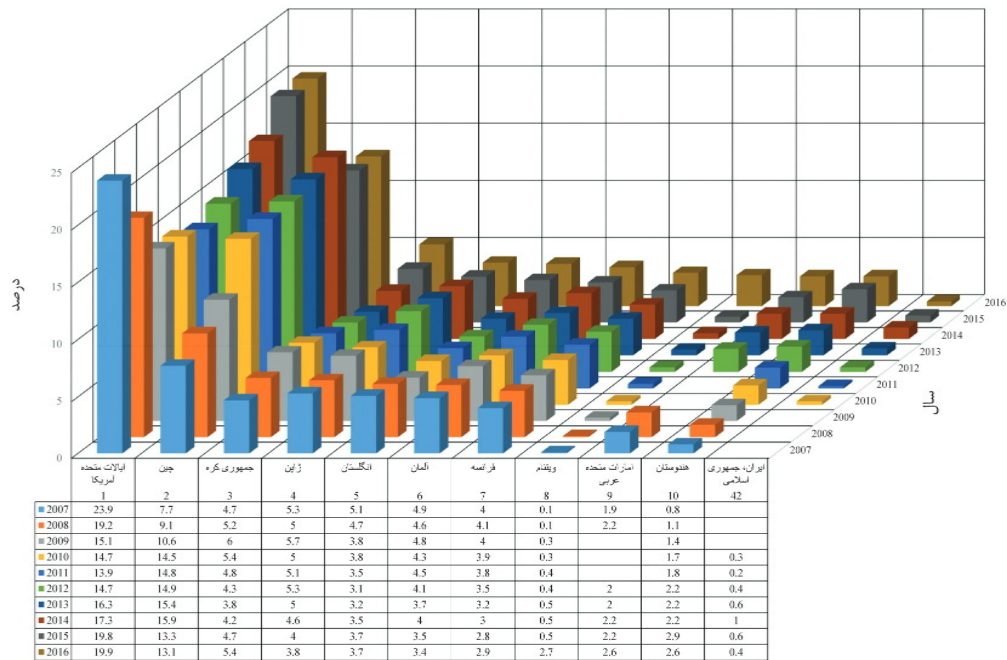
منظور از سنگ فرآوری شده (کارشده) سنگی است که در واحدهای فرآوری متناسب با نوع کاربرد، به اندازه‌ها، اشکال و ضخامت‌های مختلف، با برش دادن سنگ بلوک یا اسلب نیمه فرآوری شده و انجام

میزان واردات ۱۰ کشور اول جهان در بازه زمانی ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ براساس هزار دلار
کد تعرفه ۲۵ و ۶۸

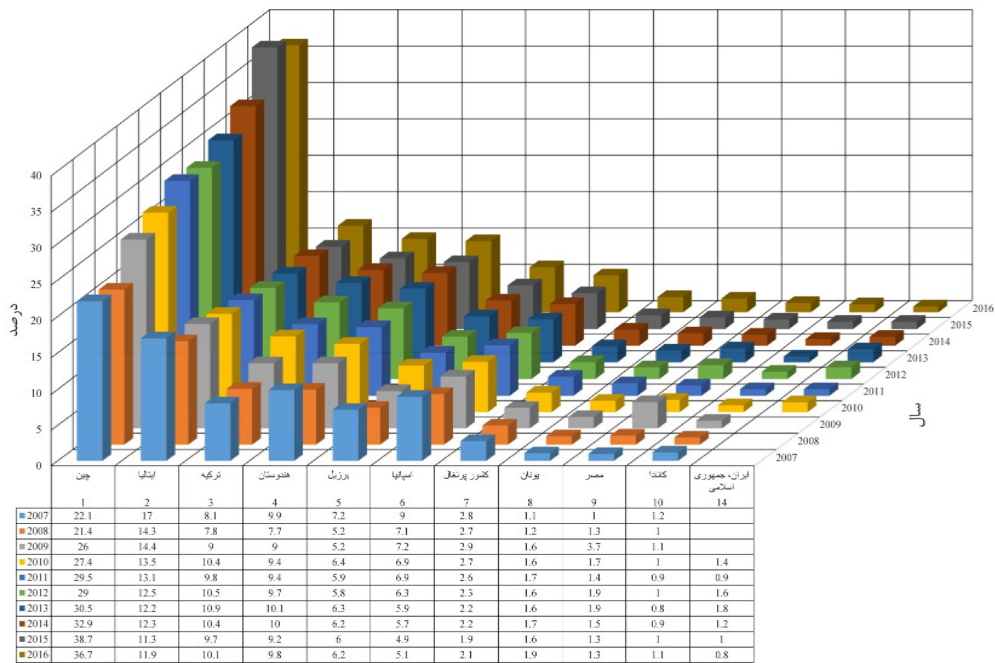
رتبه

میزان واردات ۱۰ کشور اول جهان در بازه زمانی ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ براساس درصد سهم بازار
کد تعرفه ۲۵ و ۶۸

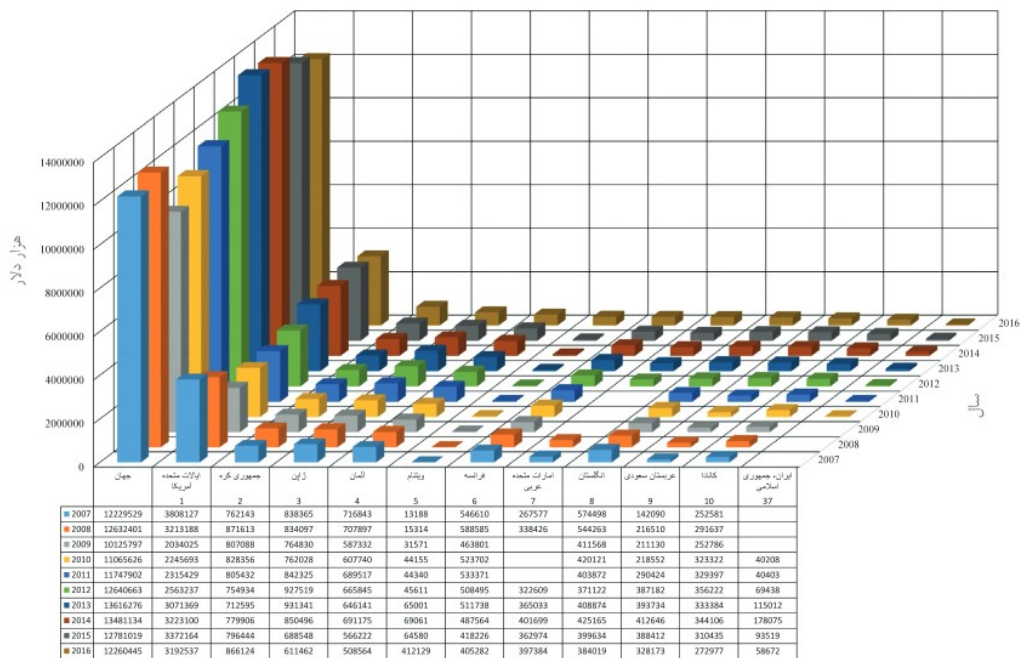
رتبه

میزان صادرات ۱۰ کشور اول جهان در بازه زمانی ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ براساس درصد سهم بازار
کد تعرفه ۲۵ و ۶۸

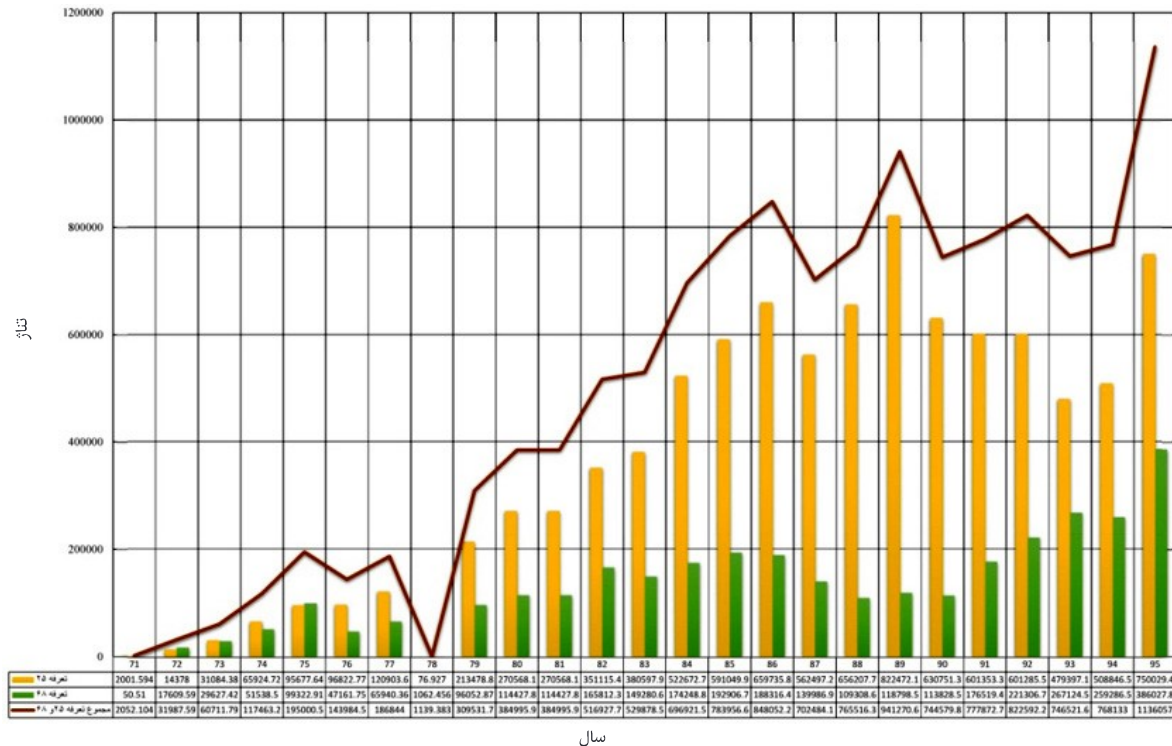
رتبه

میزان واردات ۱۰ کشور اول جهان در بازه زمانی ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ براساس هزار دلار
کد تعرفه ۶۸

رتبه

صادرات سنگ بریده‌شده و خام در بازه زمانی ۱۳۷۱ تا ۱۳۹۵ براساس تناژ

سال

نتیجه‌گیری:

بررسی آمار صادرات سنگ کشور همان‌گونه که نشان می‌دهد حکایت از آن دارد که صادرات سنگ تزئینی ایران به ۱۳۵ کشور انجام شده، اما در بررسی طی ۲۵ سال گذشته تداوم در بازارهای صادراتی در بیشتر کشورها وجود ندارد. این موضوع بیانگر این است که صادرکنندگان در این بخش با تمام تلاشی که برای ورود به بازارهای بین‌المللی انجام داده و می‌دهند متأسفانه نتوانسته‌اند بازارهای به‌دست‌آمده را حفظ نمایند. موضوعات مهمی را که با مشاهده ارقام می‌توان دریافت عبارت‌اند از:

- ۱- وجود نوسانات و افت‌وخیز بسیار شدید در میزان صادرات طی دوره ۱۳۷۱-۱۳۹۵ که ناشی از عدم وجود برنامه‌ای منسجم و مستمر برای صادرات سنگ کشور می‌باشد.
 - ۲- پراکندگی و تعداد زیاد کشورهای هدف صادرات (۱۳۵ کشور) و عدم انتخاب کشورهای عمده و تمرکز بر آن‌ها که دلیل آن عدم انجام مطالعات بازار و عدم شناخت بازارهای هدف است.
- از مجموع کل صادرات سنگ در این بازه زمانی ۶۷,۹۹ درصد سنگ خام و حدود ۳۲,۰۱ درصد سنگ صیقل داده شده بوده است که نشان می‌دهد این صنعت علیرغم داشتن امکانات کافی برای برش و صیقل دادن سنگ‌های خام و صادرات آن‌ها و در نهایت ایجاد ارزش‌افزوده بیشتر برای محصولات خود تلاش کافی را برای این موضوع انجام نداده است. ●

منبع:

ضمیمه علمی هجدهمین کتاب راهنمای سنگ ایران-دانش سنگ

در زمینه سنگ کارشده، وضع به گونه دیگری می‌باشد. کشور ایالات متحده آمریکا، جمهوری کره، ژاپن و آلمان بزرگ‌ترین واردکنندگان سنگ کارنشده بوده و ویتنام، فرانسه، امارات متحده عربی، انگلستان و عربستان سعودی در رده‌های بعدی قرار دارند. نکته جالب در این باب این است که ۷ کشور اول، کشورهای پیشرفته بوده و با توجه به نیاز داخلی، واردات سنگ داشته‌اند. همین کشورها در زمینه صادرات سنگ‌های کارشده نیز رتبه خوبی در جهان دارند. مطالعه این روند می‌تواند بر سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های کلان در این بخش اثرگذار باشد.

مقایسه میزان صادرات کشورها نشان می‌دهد که ایران با سهمی برابر ۰/۸ درصد از کل صادرات سنگ‌های ساختمانی و تزئینی در دهه موردبررسی در میان کشورهای صادرکننده این صنعت رتبه چهاردهم را داشته است. ۸۶ درصد صادرات سنگ‌های ساختمانی و تزئینی جهان را کشورهای چین، ایتالیا، ترکیه، هندوستان، برزیل، اسپانیا در دست دارند. حجم درآمد میانگین صادرات سنگ کارشده و نشده جهان در طول دوره ۲۰۱۶-۲۰۰۷ بیش از ۱۷/۵ میلیارد دلار آمریکا می‌باشد.

ارقام و نمودارها نشان می‌دهد که ایران در سال آخر دوره موردبررسی از لحاظ وزنی ۲۰,۲ درصد و دلاری سهمی برابر ۴,۳ درصد از صادرات سنگ‌های ساختمانی و تزئینی کارنشده را در اختیار دارد. با توجه به میزان تولید و مصرف نسبتاً بالای کشور، ایران همچنان در امر صادرات موفق نبوده است به‌خصوص میزان صادرات سنگ‌های کارشده آن بسیار کمتر از صادرات سنگ‌های کارنشده می‌باشد.

بر اساس داده‌های به‌دست‌آمده، ایران در صادرات سنگ کارشده رتبه ۲۵ را در بین کشورهای منتخب به خود اختصاص داده است.